

Medalles d'or de la Comunitat Autònoma 2008

ARCA. Associació per a la Revitalització dels Centres Antics

(Palma, 1987)

L'Associació per a la Revitalització dels Centres Antics (ARCA) és una agrupació fundada a Palma el 1987 per difondre el patrimoni arquitectònic de les Illes Balears i revitalitzar socialment i culturalment els centres antics.

La seva primera activitat fou la recuperació del casal gòtic Can Weyler, on té la seu. D'aquella primera època destaquen també la defensa de l'Hostal Arxiduc, de Bennàssar, i les grans campanyes de sa Riera i sa Gerreria; la de sa Riera ("Sa Riera fa Ciutat") juntament amb el Grup d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa (GOB) i la de sa Gerreria amb el GOB i la Federació d'Associacions de Veïns de Palma.

Actualment ARCA és presidida per Pere Ollers. La Junta de Govern és elegida cada dos anys i una vegada cada mes analitza els temes patrimonials d'actualitat, sobre els quals decideix si ha d'intervenir i amb quina estratègia. Cal destacar que ARCA s'apropa als edificis i monuments amb una visió pluridisciplinària, és a dir, no només amb una visió arquitectònica, històrica o nostàlgica. ARCA té representants tant en la Comissió de Centre Històric (Palma) com en la Comissió de Patrimoni del Consell de Mallorca, els quals són la veu de l'entitat sobre els temes concrets. A més de les intervencions dels seus representants, si escau, i segons la importància objectiva de l'agressió al patrimoni, es fan escrits o actuacions.

L'associació també du a terme importants iniciatives culturals, com ara les activitats d'ARCA-Llegat Jueu, tertúlies literàries, conferències, recitals de poesia i seminaris, exposicions, o la coneguda Festa d'Estiu, en què anualment guardonen un prohom que en la seva obra o trajectòria hagi protegit el llegat cultural mallorquí.

Publica la col·lecció "Quaderns d'ARCA", amb temes concrets referents a cases, barris o altres temes d'interès historicoartístic de Mallorca. També es duen a terme recorreguts ciutadans amb itineraris historicoartístics per Palma amb la finalitat de conèixer i reconèixer-ne el valor. Dos diumenges al mes es fan els recorreguts "embARCA't", dirigits per persones amb grans coneixements humanístics (escriptors, periodistes, etc.) i en els quals els assistents poden gaudir d'una temàtica variada de la Palma històrica.

Entre les darreres actuacions d'ARCA en defensa del patrimoni destaquen la defensa del pont del tren de Gaspar Bennàssar; de la porta principal i les torres de la

fortificació medieval del Temple; del jaciment prehistòric des Closos de Can Gaià, a Portocolom, i de la possessió Son Mosson, del segle XVIII, a Palma, entre d'altres.

Fundació Patronat Obrer de Sant Josep, Es Patronat

(Palma, 1907)

La Fundació Patronat Obrer de Sant Josep, popularment coneguda com Es Patronat, va ser fundada pel jesuïta pollencí Guillem Vives a principis del segle XX per ajudar els més necessitats. Des del 1995 és presidida per Catalina Serra.

Les finalitats de la Fundació són atendre la formació humana i les bones relacions entre totes les persones, especialment les integrants de col·lectius d'exclusió social o en risc de patir-la, com també la infància, la joventut i la gent gran.

Es Patronat ja ha complert el centenari i des dels inicis té un marcat caire social amb una estructura que acull grups d'escoltisme, equips esportius, mutualitats escolars, escoles diürnes i nocturnes i tot un conjunt de serveis perquè la gent pugui gaudir d'una vida més digna.

Els orígens de la Fundació es troben a les dependències i al claustre del convent de Sant Francesc i posteriorment als locals situats davant el Grup Escolar de Llevant. Al principi es dedicà a dur a terme activitats infantils i juvenils i a crear agrupacions i seccions com ara equips esportius, un cinematògraf i un ateneu popular.

A partir del 1912 la Fundació promogué els sindicats obrers catòlics de diversos gremis i oficis i també incorporà un servei de cuines econòmiques per a pobres. El 1932 l'entitat continuà amb directors com els pares Boix, Bonet i Miró de Villavechia. En aquesta etapa es va dotar de noves infraestructures, com ara una cuina econòmica amb dos menjadors, un consultori mèdic de caire gratuït, un teatre, un cinema i els equips esportius de futbol i bàsquet. Posteriorment, Es Patronat va adquirir uns solars a les avingudes i va construir una pista poliesportiva que es va centrar amb el que seria el seu equip emblemàtic, el Club Bàsquet Patronat.

Actualment, la Fundació Patronat Obrer té la seu al polígon de Llevant i continua desenvolupant cursos de formació per a població en risc d'exclusió social o de famílies desestructurades. També té pisos tutelats per afavorir l'accés a un habitatge

digne, disposa d'un servei d'atenció domiciliària a la infància i du a terme cursos d'espanyol per a nous nadius. A més, per als més joves disposa de seccions esportives de futbol, bàsquet i patinatge artístic, com també de la Confraria de Simó Cirineu.

Robert Graves

(Londres, 1895 – Deià, 1985)

Assagista, traductor, novel·lista, poeta, crític literari i articulista, Robert R. Graves nasqué a Londres el 1895 i morí a Deià el 1985. El 1929, acompanyat per l'escriptora nord-americana Laura Riding, s'instal·là a Deià, primer a Ca sa Salerosa i després a una altra casa que es va fer construir a uns 2 km del poble, a la qual anomenà "Cañelluñ". Allà instal·là la impremta Seizin Press, amb la qual edità, a partir de 1930, diverses obres seves i d'altres autors. Durant la Guerra Civil residí a diversos països d'Europa i als Estats Units, fins que el 1946 retornà a Deià.

El 1954 fou nomenat Clark Lecturer del Trinity College de la Universitat de Cambridge (Regne Unit) i, entre 1961 i 1966 fou professor de poesia a la universitat anglesa d'Oxford, dues de les més antigues i prestigioses institucions acadèmiques del món.

Tenia un elevat concepte de la creació literària i de la poesia, a la vegada que fou un esperit exigent, que el duia a esperar "ser jutjat amb la mateixa severitat el dia del judici".

Autor molt prolífic, és considerat sobretot un poeta. Però han estat les seves novel·les històriques les que li donaren fama mundial. Cal destacar: *Lawrence and the Arabs* (1927); el díptic *I, Claudius* (1934) i *Claudius the God and his Wife Messalina* (1934), ambdues produïdes després (1976) i popularitzades per la televisió britànica BBC; *Homer's Daughter* (1955); *Count Belisarius* (1938), *Sargeant Lamb of the Ninth* (1940), etc.

Tractà diversos aspectes relacionats i ambientats a l'illa de Mallorca, com el conjunt d'assaigs *Majorca Observed* (1965) o un estudi sobre els xuetes mallorquins: *La branca morta de l'arbre d'Israel* (1986). Com a crític cal destacar el llibre *The White Goddess* (1948).

En el terreny poètic és autor d'una cinquantena llarga de llibres: són recopil·lacions *Timeless meeting* (1971), *At the gate* (1975) i, abans, *Poems (1965-1968)* i *Poems (1968-1970)*, agrupacions de poemes generalment curts, que contenen elements de

desil·lusió i altres de rejuveniment del poeta. *Collected Poems* (1975) és la darrera antologia de la seva poesia.

També traduí diversos autors (Luci Apuleu, Lucà, Suetoni, George Sand, etc.) a l'anglès. Fou presentat diverses vegades com a candidat al Premi Nobel de Literatura, sense èxit.

Rafel Nadal Parera

(Manacor, 1986)

Rafel Nadal va néixer a Manacor el 3 de juny de 1986. Als cinc anys va començar a entrenar-se amb el seu oncle, Toni Nadal, que és entrenador de tennis. En la seva vida diària alternava els estudis amb el tennis, com qualsevol nin. Però la seva ambició i la seva força no eren les mateixes que les de la resta dels seus companys. Tant és així que amb tan sols vuit anys va guanyar el seu primer campionat i es proclamà guanyador del Torneig Illes Balears.

El 2002, amb quinze anys, es convertí en el jugador més jove de la història que guanya un partit en un torneig oficial de l'ATP. En els seus cinc anys com a jugador professional (des de 2004), el mallorquí fou decisiu en la victòria d'Espanya en la final de la Copa Davis de 2004 davant els EUA. Aquest mateix any havia aconseguit el seu primer títol de l'ATP a Sopot (Polònia).

El 2005 Nadal es converteix en la sensació del circuit professional. Després de guanyar dos Màsters Sèries (Montecarlo i Roma), va derrotar el número u Roger Federer en les semifinals del Roland Garros per assolir la final del seu primer torneig del Grand Slam. El diumenge, 5 de juny, es va convertir en el quart jugador més jove de la història que guanyava aquest torneig (a l'edat de dinou anys i dos dies). El mes d'agost guanyà a Montreal el seu primer Màster Sèries sobre pista ràpida i l'octubre el Tennis Màster Sèries de Madrid, el seu primer TMS en moqueta coberta. I es va convertir en el tennista del circuit professional de l'ATP amb més títols guanyats, juntament amb Roger Federer, amb un total d'onze (Costa do Sauipe, Acapulco, Barcelona, TMS de Montecarlo, TMS de Roma, Roland Garros, Bastad, Stuttgart, TMS de Montreal, Open de Xina i TMS de Madrid).

El 2006, amb l'arribada de la terra batuda, és quan Rafa comença a desplegar tota la seva potència. Es proclamà campió a Barcelona per segon any consecutiu i campió també consecutivament en dos dels tres Tennis Màster Sèries de terra batuda (Montecarlo i Roma), les dues vegades derrotant el número u mundial, Roger Federer. El 29 de maig de 2006 Nadal va batre el rècord de victòries

consecutives en terra batuda que fins a aquest moment tenia Guillermo Vilas amb 53 victòries.

L'11 de juny de 2006 va conquerir el seu segon títol del Grand Slam, quan s'imposà a Roger Federer, número u del món, en la final del torneig francès de Roland Garros. Només un mes més tard es tornava a enfrontar amb el tennista suís en la final del torneig londinenc de Wimbledon, encara que en aquesta ocasió la victòria fou per al número u del món.

Els seus resultats en tot tipus de superfícies milloren dia a dia. En herba, superfície desconeguda fins al moment pel mateix Nadal, va aconseguir magnífics resultats (finalista a Wimbledon i quart finalista al Queen's).

El 2007 va arribar el primer títol de la temporada en el TMS d'Indian Wells. Llavors jugà el Màster Sèries de Montecarlo i el guanyà. També va guanyar una setmana després el 55è Open Seat Comte de Godó de Barcelona per tercer any consecutiu i es col·locà en aquell moment en el número u de la Carrera de Campions 2007.

Nadal va conquerir per tercera vegada consecutiva el TMS de Roma el maig de 2007 i es convertí així en el primer tennista en la història d'aquest torneig que ho aconseguí, i obtingué la seva victòria consecutiva número 77 sobre terra batuda (amb la qual cosa es convertia en el tennista amb major nombre de victòries seguides de tots els temps sobre qualsevol superfície). Posteriorment, el 20 de maig de 2007 va perdre en la final del TMS d'Hamburg contra Roger Federer i deixà el rècord de victòries consecutives sobre terra batuda en 81.

Rafel Nadal va guanyar per tercera vegada consecutiva el torneig de Roland Garros el 10 de juny de 2007, quan es va imposar en la final al suís Federer, i es convertí en el representant espanyol masculí que més vegades havia conquerit aquest torneig igualant Arantxa Sánchez Vicario. Després jugà a Wimbledon i, a la final, Roger Federer, el va vèncer. Per finalitzar la gira de terra, va triomfar a Stuttgart. Acabà, per tercer any consecutiu, en el segon lloc del rànquing mundial.

L'any 2008 el va començar arribant a la final del Torneig de Chennai i sent semifinalista al primer Grand Slam de l'any, l'Open d'Austràlia.

Rècords i fites aconseguides:

Únic tennista que ha aconseguït guanyar una final del Grand Slam al número u del món, Roger Federer.

Jugador amb més setmanes consecutives en el número 2 (131).

Rècord de victòries consecutives, 81, sobre una mateixa superfície, terra batuda.

Rècord de tres anys consecutius guanyant els torneigs de TMS de Montecarlo, Open Seat Comte de Godó, TMS de Roma i Roland Garros.

Únic jugador, juntament amb Guillermo Cañas, amb un balanç de victòries positiu contra el número u del món, Roger Federer (8-6). I jugador que més derrotes ha provocat a Roger Federer en una final (6). Per contra, el número u sols n'hi ha guanyades quatre.

Jugador que al seu pas pel Roland Garros encara no coneix la derrota: en 21 partits jugats en la terra de París, 21 victòries.

Major percentatge de victòries en finals de tota l'era Open, amb 23 victòries de 30 finals disputades (76,67 %).

Més quantitat de punts que molts d'exnúmeros u (5980), inclòs Pete Sampras.

Evolució en el rànquing de l'ATP (individuals): lloc 811 (2001), lloc 200 (2002), lloc 49 (2003), lloc 51 (2004), lloc 2 (2005), lloc 2 (2006) i lloc 2 (2007).